

Илһам бирче, каурый каләм!

АПРЕЛЬ

2024ел

ЯШШ КАЛӘМЧЕ

Яр Чаллы шәһәре 40 нчы урта гомуми белем бирү мәктәбе МАОУ “СОШ №40

Апрель - Тукай ае, шигърият ае

Газетабызның бу саны сөекле шагыйребез Габдулла Тукайга багышлана

*Апрель әңитсә исеменче
Жырына куша тургай.
Милләтемнең кояшы син
И моңлы, нурлы Тукай!*

26 апрель – халык шагыйре, милләтебезнең йөз аклыгы булган бөек шәхесебез – Габдулла Тукай туган көн. Бу датаны Татарстан һәм дөньяның төрле кыйтгаларына сибелеп яшәгән татар халкы Туган тел көне, Шигърият бәйрәме буларак зурлап билгеләп үтә.

Апрель ае – Тукай, шигърият, туган тел ае. Бөек шагыйребезнең гомере кыска булса да, ул бик күп әсәрләр иңсәт итәргә өлгергән. Аның калдырган иңсәт мирасы-безнең горурлыгыбыз.

Тукай премиясе лауреатлары билгеле

Казан Кремлендә Татарстан Рәисе резиденциясенә Тантаналар залында Тукай премиясе лауреатлары игълан ителде. Быел Тукай премиясе шагыйрь Ләис Зөлкарнәйгә, сынчы Кадим Жәмитовка, ТР Дәүләт хоры житекчесе Миләүшә Тәминдаровага һәм язучы, тәржемәче Борис Вайнерга бирелде.

Тантана барышында шулай башка дәрәжәле исемнәр дә тапшырылды. Тинчурин театры артисты Лилия Мәхмүтовага, җырчылар Эльмира Кәлимуллинага, Айгөл Бариевага, Вадим Захаровка һәм башкаларга Татарстанның халык артисты исеми бирелде. Татарстан Республикасы Рәисе Рөстәм Миңнеханов лауреатларны котлады.

Апрельне Тукай ае дип тә атыйлар, чөнки ул апрель аенда туган һәм шул ук айда вафат булган. Ул нибары 27 ел гына яшәп, бик зур ижади мирас калдырган. Ул 10 меңнән артык шигырь юлы: 400 дән артык шигырь һәм 9 поэма, шулай ук 350 хикәя, очерк һәм истәлекләр ижат иткән. Тукай хезмәтләре дөньяның 50дән артык теленә тәржемә ителгән. Бүген дә аның әсәрләре рус һәм башка милли телләрдә зур тираж белән нәшер ителә.

Республикабыз башкаласы Казанда, барлык шәһәр һәм районнарда, балалар бакчалары һәм мәктәпләрдә, шулай ук татарлар яшәган чит илләрдә дә Габдулла Тукайның туган көне уңаеннан тантаналы чаралар узды.

Татар жәмәгәтчелеге Казанда Габдулла Тукай һәйкәленә чәчәкләр салды

Чаллыда Габдулла Тукайның туган көненә багышланган бәйрәм чарасы шагыйрьнең *Тынычлык проспектында урнашкан* һәйкәле янында узды. Бирегә кечесеннән алып олысына кадәр милли жанлы, шигырь сөюче шәһәрлеләр жыелды.

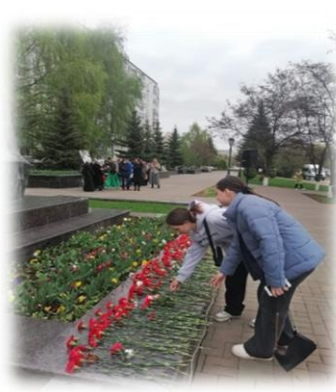
Көндөзгә 12дән алып ике сәгать дәвамында һәйкәл каршында мәктәп укучылары өчен ирекле микрофон эшләде. «Быел да шәһәрнең 40тан артык мәктәбеннән йөзгә якин шигырь укучы катнашты», - диләр бәйрәмне оештыручылар.

Балалар чыгышыннан соң әдәбият һәм сәнгать өлкәсендә нәтижәле хезмәт куеп, Габдулла Тукай исемендәге шәһәркүләм мактаулы бүләккә лаек булучыларга дипломнар һәм мәр бүләкләре тапшырдылар.

Бәйрәм мизгелләре

Безнең мәктәп укучылары һәм укытучылары да шигърият бәйрәмендә катнаштылар. Тукай һәйкәленә чәчәкләр салдылар

Тукай әкиятләре.

Су анасын укыгач, Тукаемның,
Күл буйларын кат-кат урадым,
Озын чәчле сихри су кызының
Күрмәмме дип алтын тарагын.
Балачакта урманнарга керсәм,
Һәр куакка текәлеп карадым.
Көтеп, бүрәнәгә кулын кыскан
Шүрәленең ярдәм соравын.
“Шагыйрәнә ялган” булсалар да,
Су анасы, дию, албасты.
Тукаемның шигъри әкиятләре
Тылсымлы дөньяга юл ачты.
Шул дөньяга кереп балачакта
Сихри сукмаклардан атладым.
Сәмруг кошның каурыена тисәм,
Кулым пешәр, диеп уйладым.
Ул дөньяда тик яхшылык - патша.
Көчсез анда явызлык, ялган.
Кыюлыкка, дәрәслеккә юлым
Тукай әкиятеннән башланган.
Эчкерсезлек, гадилеге белән
Сабый күңеленә юл алган,
Тапкыр телле, сихри, могжизалы
Тукай әкиятләрен яратам.
Фәүзия Фәррахова

Тукай! Бу сүзне ишетү белән
күңелдә ниндидер илаһилык,
аңлатмаслык илһам, рухи нур
барлыкка килә. Тукай иңгәти
Җиһанга ямь, яктылык чыганагы,
яшәү көче бөркеп, җирне,
күңелләргә жылытып торучы
мәңгелек кояш кебек үзенә бер
илаһи көчкә ия.

Телсез идея – Тукай безне телле итте.
Җырсыз идея – Тукай безне җырлы итте.”

Сөекле шагыйребезне безнең мәктәп укучылары да хөрмәтләп искә алдылар. Габдулла Тукайга багышлап, бик матур әдәби-музыкаль кичә булып узды.

Тукаебызның авыр тормыш сукмагын янә искә алып, аның берсеннән-берсе матур, безгә таныш булган шигърьләрен тыңлап киттек. "Кызыклы шәкерт", "Туган авылым", "Карлыгач", "Бала белән күбәлек" кебек әсәрләрен балалар бик матур итеп сөйләделәр, җырладылар, сәхнәләштерделәр. Тукай шигърьләренең туган телебездә генә түгел, ә рус телендә дә искиткеч матур яңгыравына тагын бер кат инандык.

Бәйрәм азагында барыбыз бергә "Туган тел" җырын җырладык. Бәйрәмдә катнашкан барлык балалар мактау кәгазьләре белән бүләкләнде.

Бәйрәм мизгелләре

Шәп хәбәрләр!

Айсылу-безнең мәктәп йолдызы

“Тукай- илһам чыганагы” исемле шәһәркүләм бәйгесендә катнашып, 2 нче дәрәжәдәге диплом белән бүләкләнгән Давлетшина Илинаны һәм аның укытучысы Чулпания Рәсуловнаны уңышлары белән котлыйбыз. Киләчәктә дә уңышлар телибез!

Котлыйбыз!

Апрель ае башында “Безнең мәктәп йолдызы” исемле шәһәркүләм бәйгесендә финалы узды. Әлеге бәйгене “Көмеш кыңгырау” һәм “Мәйдан” журналы мәгариф идарәсе белән берлектә үткәрделәр.

Безнең мәктәп данын 2 нче “Д” сыйныф укучысы Айсылу Гыйззәтуллина яклады. Ул Булат Ибраһимовның “Бәхет алып булмый базар киштәсеннән” шигырен сөйләп, “Мәдәни юнәлеш” номинациясендә беренче урынны яулады. Айсылу - үзе матур, үзе сылу, үзе оста итеп шигырь сөйли, үзе жырылмый. Бар яктан да килгән-булган кыз! Шәһәркүләм бәйгедә жинүе белән котлыйбыз һәм яңадан-яңа уңышларга ирешүен телибез!

Әфәрин, кызлар!

Апрель ул нинди була?!?

Апрельме, апрель ул –
Яз көч туплаган вакыт.
Табигатьнең яшәрүен
Күкләр хуплаган вакыт.

Апрельме, апрель ул –
Аю уянган вакыт.
Жылы яктан кошлар кайтып,
Сайрап, куанган вакыт.

Апрельме, апрель ул –
Умырзаялы мизгел!
Мәхәббәт көткән күңелләр
Апрельдә була сизгер...

Апрельме, апрель ул –
Ләйсән яңгырлы көннәр!
Апрельдә чагын дөнъяның
Яратмас инде кемнәр?..

Ләйсән Якупова.

Сынамышлар

- * Апрель артык жылы булса, май салкын, жилле булыр.
- * Апрельнең алтысында торна кычкырса, ел яхшы килә.
- * Апрель яңгырлы булса, гөмбә уңар.
- * Ай башында яшен яшынәсә, жәй жылы килер һәм чикләвек мулдан булыр.
- * Апрельдә көндөз – кызу, төнлә салкынча булса, жылы жәй юрыйлар.

Ай ахырында төннәр йолдызлы булса, уңыш уңар. Соңгы ун көнөндә яңгырлар яуса да ел уңдырышлы булыр.

- * Апрельдә каен суы күп акса, жәй яңгырлы килер.
- * Апрельдә карлыгачлар килмәү – салкын язга.

Газетаның баш мөхәррире Тажиева Р.Р.

